

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΤΗΣ

ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1907

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1907

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ:

Κυροῦντες τὴ ὑπὸ τῆς Β'. τῶν Κρητῶν Συνελεύσεως ψηφισθὲν Σύνταγμα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Α.) Διατάσσομεν τὴν διὰ τῆς Ἐπισήμου Ἐφημερίδος δημοσιεύσιν αὐτοῦ ὡς ἔπεται :

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΤΗΣ

ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 1.

Ἡ Νῆσος Κρήτη μετὰ τῶν παρακειμένων αὐτῇ νησιῶν ἀποτελεῖ ἐντελῶς αὐτόνομον Πολιτείαν κατὰ

τούς ἀποφασισθέντας ὑπὸ τῶν τεσσάρων Μεγάλων Δυναμέων ὄρους.

Τὸ ἔδαφος τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶναι ἀναπαλλοτρίωτον, οὐδ' ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις δουλείας ἐπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Κρήτῃ εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας.

Ἐκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ προσθεύῃ οἰονδήποτε θρησκευμα προτιμᾷ. Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται Ἄλλ' ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν δύναται νὰ χρησιμεύῃ ὡς πρόφασις ὅπως περιορίζηται παρανόμως ἡ ἐλευθερία ἀτόμων ὁμολογούντων δημοσίᾳ οἰονδήποτε θρησκευμα.

Ἡ διαφορὰ τοῦ θρησκευματος οὐδόπως ἐπιτρέχει τὴν κτῆσιν ἢ ἀπώλειαν ἢ τὴν ἄσκησιν οἰονδήποτε προσωπικοῦ ἢ ἐμπραγμάτου δικαϊώματος, οὐδ' ἀπαλλάττει νομίμου ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία πάντων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκευμάτων εἶναι ἐλευθέρη καὶ προστατεύεται ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐφ' ὅσον συμμορφώνεται πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς κανονισμοὺς.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἄμυνα τῆς χώρας καὶ ἡ τήρησις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἀνατίθεται εἰς σῶμα ἐγγυωρίου πολιτοφυλακῆς καὶ χωροφυλακῆς.

Ἡ ἐν τῇ πολιτοφυλακῇ ὑπηρεσία εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Οἱ ἐν τῇ πολιτοφυλακῇ καὶ χωροφυλακῇ ὑπηρετοῦντες δὲν ἔχουσι δικαίωμα ψήφου καὶ ὀφείλουσι νὰ τηρῶσιν αὐστηρῶς πολιτικὴν οὐδετερότητα.

Ἄρθρον 5.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν στρατῶν τῆς παρουσίας

κατοχής ξένος στρατός δὲν δύναται νὰ σταθμεύῃ ἐπὶ τοῦ Κρητικοῦ ἐδάφους, οὐδὲ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ, ἄνευ πρὸς τοῦτο νόμου.

Ἄρθρον 6.

Ἐπίσημος γλῶσσα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας εἶναι ἡ Ἑλληνική.

Ἄρθρον 7.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως περιορίζεται εἰμὴ ὅπταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 8.

Ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀδικήματος οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως. Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς του εἴτε νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Παρελθουσῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν χωρὶς νὰ ἐκδοθῇ ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἶναι, εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παράβαται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῆσει, καταδικάζονται δὲ καὶ εἰς ἰκανοποίησιν ὑπὲρ τοῦ κρατηθέντος δραμῶν 10—200 δι' ἐκάστην ἡμέραν παρανόμου κρατήσεως, ἐπιφυλασομένης καὶ πάσης ἄλλης νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 9.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἀδικημάτων δύναται τὸ Συμβούλιον

τῶν Πρωτοδικῶν τῇ αἰτήσῃ τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσῃ, ὀρίζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλευμάτος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἔνδικος προσβολή. Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἢ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἄνευ δικαστικοῦ βουλευμάτος, ὑποκειμένου καὶ τούτου εἰς ἔνδικον προσβολήν, αὐδὲ μετὰ τὸ βούλευμα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν. Ἐπὶ πολιτικῶν ἀδικημάτων τοῦ τύπου προφυλάκισις δὲν συγχωρεῖται ἐκτὸς ἐὰν φέρωσι χαρακτῆρα κακούργηματος.

Ἄρθρον 10.

Ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος προηγουμένως αὐτήν.

Ἄρθρον 11.

Βάσανοι καὶ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

Ἄρθρον 12.

Ἡ σωματεμπορία ἀπαγορεύεται. Ἀργυρώνητος ἢ δοῦλος λογίζεται ἐλεύθερος, ἅμα πατήσας τὸ Κρητικὸν ἔδαφος.

Ἄρθρον 13.

Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοὺς παρά τοῦ νόμου ὠρισμένους εἰς αὐτὸν δικαστάς.

Ἄρθρον 14.

Τὸ ἀπόρρητον τῆς ἀλληλογραφίας εἶναι ἀπαραβίαστον. Χρήσις αὐτῆς συγχωρεῖται μόνον συναινοῦντος τοῦ παραλήπτου, κατὰσχέσις δ' ὅταν μετὰ τὴν περιέλευσιν αὐτῆς εἰς τὸν παραλήπτην, πρόκειται νὰ βεβαιωθῇ ἢ ἐνοχῇ τοῦ διὰ κοινὸν κακούργημα κατηγορουμένου.

Τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα ἐπὶ ἀστυκῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων κανονίζονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν νόμων.

Ἄρθρον 15.

Ἡ κατοικίαν ἐκάστου εἶνε ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰ μὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσῃ.

Ἄρθρον 16.

Οἱ Κοῆτες οἱ ἀπολαύοντες τῆς ἐλευθέρως ἀσκήσεως τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων δικαιοῦνται νὰ ἔγῳσι πρὸς ἰδίαν ἄμυναν κατ' οἶκον ὅπλα, ἀπαγορευομένης τῆς ἄνευ ἀδείας ὀπλοφορίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν κειμένων νόμων.

Ἄρθρον 17.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ιδιοκτησίας του εἰμὴ λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης προσηκόντως ἀποδεδειγμένης, ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσῃ, πάντοτε δὲ προηγουμένης ἀποζημιώσεως ἥτις ἐν περιπτώσει διαφωνίας, κανονίζεται δι' ἀποφάσεως τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουσι τὰ τῆς ιδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν καὶ ἱαματικῶν πηγῶν.

Οὐδὲν ἐπὶ τῶν παρακειμένων νησιδίων ἐμπράγματον δικαίωμα ἀποκτᾶται ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν μεταβίβασιν δὲ τοιούτων δικαιωμάτων ἢ Πολιτεία ἔχει δικαίωμα προτιμήσεως.

Ἄρθρον 18.

Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμούς του, τῆρῶν τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας. Ὁ τύπος εἶνε ἐλεύθερος. Ἐκαστος δὲ τῶν ἀπολαύοντων τῆς ἐλευθέρως ἀσκήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του δικαιοῦται νὰ ἐκδίδῃ ἐφημερίδα, εἰδοποιῶν περὶ τούτου τὴν οἰκίαν Νομαρχίαν.

Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἢ κατὰσχέσεις

ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσιεύσεως, εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται δὲ κατ' ἐξαιρέσιν ἢ κατάτχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἐνεκεν προσβολῆς κατὰ τινος τῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ ἐν τῇ Νήσῳ λατρευομένων θρησκευῶν, ἢ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀνωτάτου ἄρχοντος. Ἡ κατάτχεσις ἀφίεται αὐτοδικαίως ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐπιούσης δὲν ἐπικυρωθῇ διὰ δικαστικοῦ βουλευμάτος. Ἐνδίκος προσβολὴ κατὰ τοῦ βουλευμάτος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθὲν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Εἰσαγγελέα.

Ἄρθρον 19.

Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἐλευθέρα, ἀρκεῖ νὰ ἀσκήται ὑπὸ προσώπων κεκτημένων τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐριζομένην ικανότητα καὶ χρηστότητα, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν δὲ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὰ χρηστὰ ἦθη, τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν σέβας πρὸς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας.

Ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ παρέχεται δωρεάν.

Ἄρθρον 20.

Οὐδὲν εἶδος ἐργασίας, βιοτεχνίας ἢ γεωργίας δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίαν ἠθικὴν, τὴν ἀσφάλειαν ἢ ὑγίαν τῶν κατοίκων.

Ἄρθρον 21.

Δὲν ἐπιτρέπονται ἐν Κρήτῃ μονοπώλια, εἰμὴ τὰ διὰ Νόμου ἰδρυόμενα πρὸς αὐξήσιν τῶν δημοσίων ἐσόδων ἢ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἢ τῆς δημοσίας ὑγείας.

Ἄρθρον 22.

Οἱ Κρήτες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἢ τοῦ εἰσοδήματός των.

Τὰ δημόσια ἀξιώματα εἶνε προσιτὰ εἰς πάντας τοὺς Κρήτας ἀνεξαρτήτως θρησκευματος, διανέμονται δὲ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν δύο συνοίκων στοιχείων καὶ κατὰ λόγον τῆς ἰκανότητος καὶ χρηστότητος αὐτῶν κατὰ τοὺς περὶ τούτων εἰδικοὺς Νόμους. Εἰς τὰ δημόσια ἀξιώματα εἰσὶ δεκτοὶ μόνον οἱ Ἰθαγενεῖς, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν πρόσληψιν μὴ τοιούτων.

Ἄρθρον 23.

Οἱ Κρήτες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ Ἀστυνομία. Ὑπαίθριος συνάθροισης δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἂν, ὡς ἐκ ταύτης, ἐπίκηται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 24.

Οἱ Κρήτες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ συνεταυρισμοῦ ἢ εἰς τὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου μέσα δὲν ὑπάρχει τι τὸ παράνομον, ἀνήθικον ἢ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν Πολιτείαν.

Ὁ νόμος κανονίζει τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαίωματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀποβλέπων εἰς τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 25.

Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὅμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρωνται ἐγγράφως εἰς τὰς ἀρχάς, τηροῦντες τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ συντάξεως τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρον 26.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ καὶ τῆς Βουλῆς.

"Άρθρον 27.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Ὑπάτου Ἀρμοστήν, ὅστις ἐνασκεῖ τοῦτο διὰ τῶν Συμβούλων.

"Άρθρον 28.

Οὐδεμία πρότασις ἀφορῶσα αὐξήσιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν, ἢ ἐν γένει δι' ἄφελος προσώπου πηγάζει ἐκ τῆς Βουλῆς.

"Άρθρον 29.

Ἐάν πρότασις νόμου ἀπορριφθῇ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν νομοθετικῶν παραγόντων, δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

"Άρθρον 30.

Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

"Άρθρον 31.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Ὑπάτου Ἀρμοστήν ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπευθύνων Συμβούλων.

"Άρθρον 32.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτων ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς δικαιοδοσίας των, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ

"Άρθρον 33.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ εἶναι ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ Σύμβουλοι αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

Ἄρθρον 34.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ ἰσχύει οὐδ' ἐκτελεῖται ἂν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἄρμοδίου Συμβούλου ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος. Τοιαύτη προσυπογραφή δὲν απαιτεῖται διὰ τὸν διορισμὸν ἢ τὴν παύσιν τῶν Συμβούλων τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ.

Ἄρθρον 35.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστῆς διορίζει καὶ παύει τοὺς Συμβούλους αὐτοῦ.

Ἄρθρον 36.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστῆς εἶνε ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων τῆς Πολιτείας. Ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἄρχει τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτῆς, συνάπτει συμβάσεις καὶ ἡγεῖ τὴν ψήφισιν αὐτῶν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 37.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστῆς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικούς βαθμούς, παρέχει ἢ οὐ τὴν συναίνεσιν αὐτοῦ πρὸς ἐγκαθίδρυσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκλεγομένου Μητροπολίτου Κρήτης καὶ τῶν παρὰ τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐπισκοπικῆς Συνόδου ἐκλεγομένων Ἐπισκόπων· διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου ὠρισμένων ἐξαιρέσεων, τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διορίσῃ ὑπάλληλον εἰς μὴ νομοθετημένην θέσιν.

Ἄρθρον 38.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστῆς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων διατάγματα ἀλλ' οὐδέποτε δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἰσχύν νόμου τινὸς ἀφοῦ δημοσιευθῇ οὐδὲ ν' ἀπαλλάξῃ ταύτης οἰονδήποτε.

Ἄρθρον 39.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής κυρόνει καὶ δημοσιεύει τοὺς Νόμους. Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὴ κυρωθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου λογίζεται ἀπορριφθὲν.

Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὴ κυρωθὲν, ἰσχύει ὡς νόμος ἐὰν ψηφισθῇ καὶ πάλιν ἀμεταβλήτως ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς μίαν τῶν συνόδων τῆς ἀμέσως ἐπομένης βουλευτικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 40.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπασι τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις τὸ κρίνει εὐλογον· κηρύττει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα προσηγογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὀφείλει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς δύο, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 41.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀναβάλλῃ τὴν ἔναρξιν ἢ νὰ διακόπῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου. Ἡ ἀναβολὴ ἢ ἡ διακοπὴ δὲν δύνανται νὰ διαρκέσωσιν ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, ἀνευ τῆς συναίνεσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 42.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλῃ, ἐλαττώσῃ ἢ χαρίξῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένους ποινάς, κατ' ἰδίαν μὲν κρίσιν ἐπὶ πολιτικῶν ἀδικημάτων καὶ τῶν τοῦ τύπου, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τῇ προηγουμένη γνωμοδοτήσει τοῦ Συμβουλίου

τῆς Δικαιοσύνης. Δικαιοῦται πρὸς τούτοις νὰ χορηγῇ ἀμνηστείαν ἐπὶ μόνον τῶν πολιτικῶν ἀδικημάτων, ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Συμβουλίου του.

Ἄρθρον 43.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπη νομίσματα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου.

Ἄρθρον 44.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαιτέροι Νόμοι.

Ἄρθρον 45.

Ἐὰν ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής ἔνεκεν ἀποδημίας ἢ νόσου κρίνη ἀναγκαῖον ν' ἀνατεθῇ προσωρινῶς ἢ ἐνάσκησις τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, συγκαλεῖ πρὸς τοῦτο τὴν Βουλὴν καὶ προκαλεῖ διὰ τοῦ Συμβουλίου του τὸν περὶ τούτου εἰδικὸν Νόμον.

Ἐν περιπτώσει παραιτήσεως ἢ θανάτου τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, μέχρι τοῦ διορισμοῦ νέου, ἀγκεῖ τὸ Συμβούλιον.

Ἄρθρον 46.

Ὁ νῦν Ὑπάτος Ἀρμοστής μετὰ τὴν ὑπογραφήν τοῦ παρόντος Συντάγματος θέλει δώσει ἐνώπιον τῆς παρούσης Συντακτικῆς Συνελεύσεως τὸν ἐξῆς ὄρκον.

«Ὁμνύω εἰς τὸ Ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας».

Ἄρθρον 47.

Ἡ ἐτησία χορηγία τοῦ νῦν Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν χιλιάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς Βουλῆς

Ἄρθρον 48.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν πρώτην τοῦ Μαΐου μηνός, ἐκτὸς ἂν ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τὴν συγκαλέσῃ πρότερον. Ἡ διάρκεια ἐκάστης συνόδου ἔνδον δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν δύο μηνῶν οὐδὲ μακροτέρα τῶν τριῶν.

Ἄρθρον 49.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀπορασιθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται ἂν ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν.

Ἄρθρον 50.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ καὶ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας ἢ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρον 51.

Οὐδὲν νομοσχέδιον γίνεται δεκτὸν ἂν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφοφορηθῇ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον δις κατ' ἐπανάληψιν κατὰ δύο διαφόρους ἡμέρας.

Ἄρθρον 52.

Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ ν' ἀναφέρῃ τι προπορικῶς ἢ ἐγγράφως· ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς διευθυνομένους πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Συμβούλους, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι καὶ δύναται νὰ διορίζῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρον 53.

Πᾶς φόρος ἐπιβάλλεται καὶ εἰσπράττεται μόνον χάριν κοινοῦ συμφέροντος.

Οὐδεὶς δὲ ἐπιβέλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ.

Ἄρθρον 54.

Κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ ψηφίζει τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, τὴν στρατολογίαν καὶ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπορασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς Πολιτείας πρέπει νὰ σημειώνωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν. Ὁ προϋπολογισμὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντός τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἐκάστης συνόδου, ἢ ὃ ἐξεταστικὸν αὐτοῦ γίνεται παρ' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς καὶ ψηφίζεται ἅπαξ.

Ἄρθρον 55.

Οὐδεμίᾳ ὑποτροφίᾳ δίδεται ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, οὐδ' ἀποζημίωσις δι' οἷονδῆποτε λόγον πολιτικὸν ἀφορῶντα τὸ παρελθόν, συντάξεις δὲ ἢ ἀμοιβαὶ δίδονται μόνον διὰ νόμου.

Ἄρθρον 56.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὅπως δῆποτε ἐξετάζεται ἕνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρον 57.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ

φυλακίζεται άνευ άδειας τοῦ σώματος, οὔτε κατά τήν διάρκειαν τῆς Βουλευτικῆς συνόδου οὔτε κατά τήν διακοπήν αὐτῆς· τοιαύτη ἄδεια δὲν απαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα. Προσωπική κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατά βουλευτοῦ διαρκούσης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τρεῖς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς. Ἐάν ὁ βουλευτῆς τύχῃ διατελῶν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνόδου.

Ἄρθρον 38.

Οἱ βουλευταὶ ὀμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίασιν τὸν ἐξῆς ἕρκον « Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συνταγματικὸν Ὑψιστὸν Ἄρμοσθὲν, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τῆς Πολιτείας καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου. »

Ἀλλόθρησκοι βουλευταὶ ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως « Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος » ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄρθρον 39.

Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ κανονισμοῦ πῶς θέλει ἐκπληροῦ τὰ καθήκοντά της.

Ἄρθρον 40.

Ἐκάστος βουλευτῆς ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρον τὴν Νῆσον καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἐκ τῆς ὁποίας ἐκλέγεται.

Ἄρθρον 41.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς πε-

ριφερείας προσδιορίζεται αναλόγως του πληθυσμοῦ αὐτῆς κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς βουλευτοῦ πρὸς πεντακισχιλίους κατοίκους ἢ κλάσματος τοῦ ἀριθμοῦ τούτου.

Ἄρθρον 62.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται κατὰ τριετίαν.

Ἄρθρον 63.

Διὰ νὰ ἐκλεχθῆ τις βουλευτὴς πρέπει νὰ ᾔηται πολίτης Κρής νὰ ἀπολαύῃ ἀπὸ διετίας τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστυκῶν του δικαιωμάτων, νὰ ἔχη συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ ἔχη τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ὑριζόμενα λοιπὰ προσόντα.

Ἄρθρον 64.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ τοῦ Δημάρχου, τὰ τοῦ ἐμμίσθου δημοσίου, στρατιωτικοῦ ἢ δημοτικοῦ ὑπαλλήλου, τὰ τοῦ ἀντιπροσώπου ἢ ὑπαλλήλου ξένου Κράτους καὶ τὰ τῶν ὀργανιστικῶν λειτουργῶν.

Ἄρθρον 65.

Ὁ βουλευτὴς δὲν δύναται πρὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ ἐξ μῆνας μετ' αὐτὴν νὰ διορισθῇ εἰς ἔμμισθον δημοσίαν ἢ δημοτικὴν θέσιν.

Ἄρθρον 66.

Ἡ ἐξέλεξις τῶν ἀμφισβητουμένων βουλευτικῶν ἐκλογῶν γίνεται ὑπὸ τῆς ὀλομελείας τῶν δύο Ἐφετείων συνεργουμένων ἐν Χανίοις ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν Προέδρων.

Ἄρθρον 67.

Ἡ Βουλὴ σύγκαιται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς διὰ σφαιριδίων ψηφοφορίας. Αἱ

βουλευτικά ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται συγχρόνως καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καθ' ὅλην τὴν Χώραν.

Ἄρθρον 68.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξίν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου, τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄρθρον 69.

Ἡ Βουλὴ ἐκτελεῖ διὰ τοῦ Προέδρου τῆς τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀστυνομίαν. Ὁ Πρόεδρος μόνον δύναται νὰ θώσῃ διαταγὰς εἰς τὴν φρουρὰν τοῦ βουλευτηρίου.

Οὐδεμίᾳ ἔνοπλος δύναμις δύνηται νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου ἄνευ συναίνεσως τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 70.

Οἱ ἐκπληρώσαντες τὰ χρέη των βουλευτῶν λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν δι' ἐκάστην μὲν τακτικὴν Σύνοδον δραχ. ὀκτακοσίας δι' ἐκάστην δὲ ἔκτακτον τετρακοσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

περὶ Συμβούλων

Ἄρθρον 71.

Οἱ Σύμβουλοι ἔχουσιν ἐλευθέραν εἰσοδὸν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται ὁσάκις ζητήσωσι τὸν λόγον ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἶναι μέλη αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παρουσίαν τῶν Συμβούλων.

Ἄρθρον 72.

Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ ἔγγραφος ἢ προφορικῆ δὲν ἀπαλλάττει τῆς εὐθύνης τοὺς Συμβούλους.

Ἄρθρον 73.

Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ ἐνώπιον Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τὸν Σύμβουλον ὅστις ἐκ προθέσεως:

α'. Προσυπέγραψεν ἢ ἐξετέλεσε διάταγμα τοῦ Ὑπάτου Ἄρμωστοῦ, δι' οὗ παρεδιάσθη διάταξις τις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῆ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων διαταγμάτων τοῦ Ὑπάτου Ἄρμωστοῦ.

β'. Ἐξετέλεσε διάταγμα τοῦ Ὑπάτου Ἄρμωστοῦ μὴ προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Συμβούλου ἢ διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοιοῦτου διατάγματος.

γ'. Ἐξέδωκεν ἢ ἐξετέλεσεν ἀπόρρῃσιν ἢ διαταγὴν, δι' ἧς παραβιάζεται διάταξις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῆ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων διαταγμάτων τοῦ Ὑπάτου Ἄρμωστοῦ, ἢ διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἀπορρῃσεως ἢ διαταγῆς.

δ'. Παρέλειπε νὰ ἐκτελέσῃ διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῆ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων διαταγμάτων τοῦ Ὑπάτου Ἄρμωστοῦ, ἢ νὰ διατάξῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης διατάξεως.

ε'. Συνυπέγραψε πρὸς κύρωσιν ὡς νόμου τῆς Πολιτείας, πρᾶξιν μὴ ψηφισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ἐν τῷ Συντάγματι πρὸς κατάρτισιν τῶν νόμων ὠρισμένα καὶ ἐδημοσίευσεν τοιαύτην πρᾶξιν ἢ διέταξε τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 74.

Κατηγορεῖται ὡσαύτως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ὁ Σύμβουλος ὅστις κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

α'. Παραβίασε παινικὴν τινα διάταξιν τῶν κειμένων νόμων, ἧς ἡ παράβασις κολάζεται διὰ πωινῆς ἐγκληματικῆς ἢ ἐπανορθωτικῆς.

β'. Καὶ χωρὶς νὰ παραβιάσῃ ρητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων ἢ τῶν ἐντολῆ τῆς νομοθε-

τικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων διαταγμάτων τοῦ Ὑπάτου Ἄρμοστοῦ, ἔβλαψεν ἐκ προθέσεως διὰ πράξεως ἢ παραλείψεως αὐτοῦ τὰ συμφέροντα τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρον 75.

Ἐπιτρέπεται ποινικὴ καταδίωξις κατὰ τοῦ Συμβούλου ἐὰν αὐτός ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας παρέβη διὰ πράξεως ἢ παραλείψεως αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων, ἢ τῶν ἐντολῶν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐκδεδομένων διαταγμάτων τοῦ Ὑπάτου Ἄρμοστοῦ, καὶ ἐκ τούτου προῆλθε βλάβη εἰς οὐσιώδη συμφέροντα τῆς Πολιτείας.

Ἄρθρον 76.

Σύμβουλος μὴ μετασχὼν εἰς τὴν διάπραξιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων, εὐθύνεται οὐχ' ἤττον ὡς συναυτουργὸς ἐὰν συνήνεσεν εἰς αὐτὰ διὰ πράξεως τοῦ Συμβουλίου φερούσης τὴν ἐαυτοῦ ὑπογραφήν.

Ἄρθρον 77.

Ὁ Σύμβουλος ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης διὰ τῆς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ὀριζομένης παραβάσεως, ἐὰν ἡ παράβασις προῆλθεν ἐκ συγγνωστῆς καὶ δεδίκαιολογημένης πλάνης περὶ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τοῦ παραβιασθέντος Νόμου.

Ἄρθρον 78.

Ἐπὶ ἀξιοποιῶν πράξεων ἢ παραλείψεων, ἃς οἱ κείμενοι νόμοι χαρακτηρίζουσιν ὡς πλημμελήματα ἢ κακουργήματα καὶ αἵτινες δύνανται νὰ διαπραχθῶσιν, εἴτε ὑπὸ παντὸς ἰδιώτου, εἴτε ὑπὸ μόνων τῶν δημοσίων λειτουργῶν, εἴτε ὑπ' ἀμφοτέρων, ὁ Σύμβουλος, ὅστις ὑπέπεσεν εἰς αὐτάς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν, ἣν οἱ εἰρημένοι νόμοι καταγγινώσκουσι κατὰ τοιούτων πράξεων ἢ παραλείψεων.

"Άρθρον 79.

Ἐπὶ πάσης παραβάσεως τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ Συμβούλου, κατὰ τῆς ὁποίας ὄν καταγιγνώσκεται ὑπὸ τοῦ νόμου ρητὴ ποινὴ, ὁ παραβάτης Σύμβουλος τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι πεντάκις χιλίων δραχμῶν, ἂν ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως· μὲ φυλάκισιν δὲ μέχρις ἐξ μηνῶν ἢ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι πεντάκις χιλίων δραχμῶν ἂν ἐνήργησεν ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας.

"Άρθρον 80.

Ὁ ἐνοχὸς τινος τῶν ἐν ἄρθρῳ 74 ἐδ. 6'. ὀριζομένων παραβάσεων τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δύο μηνῶν μέχρις ἑνὸς ἔτους.

"Άρθρον 81.

Ὅσακις τὸ ἀδίκημα δι' ὃ ὁ Σύμβουλος καταδικάσθη, διεπράχθη ἐκ προθέσεως, ἢ καταδικη συνεπάγεται τὴν ἀπὸ τριῶν μέχρι δέκα ἐτῶν στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τοῦ καταδικασθέντος.

"Άρθρον 82.

Ἡ καταδικη τοῦ Συμβούλου διὰ πρᾶξιν ἢ παράλειψιν προελθοῦσαν ἐξ ἀσυγγνώστου αὐτοῦ ἀμελείας, συνεπάγεται τὴν ἀπὸ δύο μέχρι πέντε ἐτῶν ἀπώλειαν τῆς ἱκανότητος τοῦ καταδικασθέντος πρὸς ἀνάληψιν δημοσίου ἐμμίσθου ἀξιώματος.

"Άρθρον 83.

Τὸ ἀξιόποινον τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἐκαλεῖται διὰ τῆς παραγραφῆς μετὰ τὴν λήξιν δύο τακτικῶν βουλευτικῶν συνόδων ἀφ' ἧς ἀπεμακρύνθη τῆς ὑπηρεσίας ὁ Σύμβουλος.

Ἄρθρον 84.

Τὸ εἰδικὸν Δικαστήριον ἀποτελοῦσιν ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Χανίοις Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, ὡς Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, καὶ ἕξ ἄλλα μέλη, λαμβανόμενα διὰ κληρώσεως, μεταξύ τῶν ἐπομένων, πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων προσώπων, ἦτοι τῶν Εἰσαγγελέων, Ἀντεισαγγελέων καὶ τῶν δικαστῶν τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν προέδρων καὶ εἰσαγγελέων τῶν Πρωτοδικῶν.

Ἡ κλήρωσις γίνεται ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν ὀημοσίᾳ συνεδριάσει.

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικοῦ περὶ τούτου νόμου, τὰ τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου κανονίζονται διὰ τοῦ ὑπ ἀριθμὸν ΦΗΣΤ' τοῦ 1876 περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν Ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 85.

Ἡ κατὰ τοῦ Συμβούλου καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος πολιτικὴ ἀγωγή περὶ ἀποζημιώσεως, εἰς ἣν παρέχουσιν ἀφορμὴν τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις ἀναφερόμενα ἀδικήματα, εἰσάγεται μόνον ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων, καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ δικαίου.

Ἄρθρον 86.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμοστής δύναται γ' ἀπονεῖμη χάριν εἰς Σύμβουλον καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, μόνον ἐπὶ τῇ συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ Δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 87.

Ἡ Δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διαρισμένων συμφώνως πρὸς τὸν δικαστικὸν ὀργανισμόν.

Ἄρθρον 88.

Οὐδείς τῶν ἐν τοῖς ἐγκλησίου δικαστηρίοις ὑπηρετούντων δικαστῶν ἢ εἰσαγγελέων διορίζεται ἄνευ προτάσεως, οὐδὲ μετατίθεται ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὐδὲ παύεται προσωρινῶς ἢ ὀριστικῶς ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, ἀποτελουμένου ἀπὸ τὸν πρόεδρον, τὸν Εἰσαγγελέα καὶ τρία τῶν μελῶν τοῦ ἐν Χανίοις Ἐφετείου.

Ἐξαιροῦνται οἱ πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν. Ὁ δικαστικὸς ὀργανισμὸς θέλει κανονίσει τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τούτων.

Ἄρθρον 89.

Ἡμεδαποὶ πρόεδροι, δικασταὶ καὶ Εἰσαγγελεῖς καθίστανται μόνιμοι ἅμα τῶν διορισμῶν τῶν μὴ δυνάμενοι νὰ παυθῶσιν ὀριστικῶς εἰμὴ διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους.

1) Μετὰ τριπλῆν τελεσίδικον πειθαρχικὴν τιμώρησιν ὑπὸ πολυμελοῦς δικαστηρίου, ὧν ἡ μία τοῦλάχιστον εἰς προσωρινὴν παύσιν.

2) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν τοῦλάχιστον φυλακίσεως ἑξ μηνῶν.

3) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν ἕνεκα πράξεως ἀναγομένης εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν τῶν καὶ τιμωρουμένης ὡς πλημμελήματος ἀπὸ τοὺς ποινικοῦς νόμους.

4) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην ἕνεκά τινος τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου πράξεων.

5) Μετὰ ἀνικανότητα εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἐπελθοῦσαν ἕνεκα γήρατος ἢ ἀνιάτου νοσήματος. Ἡ προσωρινὴ παύσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἑξ μῆνας.

Ἄρθρον 90.

Τὰ πολιτικὰ ἀδικήματα καὶ τὰ τοῦ τύπου, πλὴν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, δικάζονται ὑπὸ ἐνόρκων.

Ἄρθρον 91.

Δικαστικά ἐπιτροπαὶ καὶ ἑκτακτα δικαστήρια, ὑφ' οἰονόηποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπονται νὰ συσταθῶσιν.

Ἄρθρον 92.

Οὐδὲν δικαστήριον, οὐδεμία δικαιοδοσία τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ δύναται νὰ υπάρξωσιν ἄνευ εἰδικοῦ Νόμου. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

Ἄρθρον 93.

Ἰδρύεται καὶ δεύτερον Ἐρετεῖον ἐδρεῦται ἐν Ἡρακλείῳ μὲ περιφέρειαν τοὺς Νόμους Ἡρακλείου καὶ Λασηθίου.

Ὁ δικαστικὸς ὄργανισμὸς δύναται νὰ κανονίσῃ τὴν σύστασιν ἀκυρωτικοῦ.

Ἄρθρον 94.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι ἐκτὸς ὅταν τὸ δικαστήριον χάριν τῶν χρηστῶν ἡθῶν καὶ τῆς κοινῆς εὐταξίας διατάξῃ δι' ἀποφάσεώς του τὴν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν συζήτησιν.

Ἄρθρον 95.

Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι ἠτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 96.

Τὰ δικαστήρια ὀφείλου νὰ μὴ ἐφαρμόζουσι νόμον ἀντισυνταγματικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ ἐξελεγκτικῆς ὑπηρεσίας

Ἄρθρον 97.

Εἰδικὸς νόμος ψηφισθησόμενος κατὰ τὴν ἀμέσως προσηχῆ σύνοδον τῆς Βουλῆς θέλει συστήσει ὑπηρεσίαν ἐπι-

θεωρήσεως καὶ ἐξελέγξεως τῶν δημοσίων ὑπολόγων καὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν νομικῶν προσώπων τοῦ δημοσίου δικαίου ὡς ὀργανωτῆς καὶ προϊστάμενος τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δύναται νὰ διορισθῆ καὶ μὴ ἰθαγενής. Οὗτος ὡς καὶ πάντες οἱ μέλλοντες ν' ἀσκῶσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην θὰ ἀπολαύσι τῆς μονιμότητος ἧς ἀπολαύουσιν οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, ὃ δὲ μισθὸς αὐτῶν ὁ ὀριζόμενος ἐν τῷ νόμῳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας τῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τῆς Διοικήσεως

Ἄρθρον 98.

Ἐκαστος νομὸς ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον.

Ἐν ἐκάστῳ νομῷ θέλει συσταθῆ νομαρχιακὸν συμβούλιον ὅπως βουλευθῆται καὶ ἀποφασίζῃ περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἀναγκῶν καὶ τῶν συντελούντων εἰς εὐημερίαν τοῦ νομοῦ.

Τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια θέλουσιν ἔχει τὴν διάθεσιν τῶν πόρων οὓς ἤθελεν ὀρίσει ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία πρὸς θεραπείαν τῶν ἰδιαιτέρων ἀναγκῶν τοῦ νομοῦ καὶ θέλουσιν ἀπολαύει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπιβάλλειν καὶ πρόσθετον φορολογίαν δι' ὀρισμένας εἰδικὰς ἀνάγκας τοῦ νομοῦ, ἐντὸς τῶν ὀρίων ἅτινα θὰ κανονίζῃ ἐκάστοτε ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν δήμων.

Ἄρθρον 99.

Τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια καὶ αἱ κοινοτικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἀρχαὶ εἰσὶν αἰρεταὶ, αἱ τελευταῖαι δ' αὗται δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων

Ἄρθρον 100.

Ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων καὶ τοῦ θεσμοῦ τοῦ διαγωνισμοῦ εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς προαγωγῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πλὴν τῶν ἐξαιρέσεων ὧν μνεία γενήσεται ἐν τοῖς νόμοις, προτιωμένων μεταξύ ἰσοδυνάμων τῶν προσωπικῶς ὑπηρεσίας προσενεγκόντων τῇ πατρίδι.

Ὁ αὐτὸς νόμος θέλει κανονίσει τὸν τρόπον καὶ τοὺς λόγους τῆς παύσεως καὶ μεταθέσεως τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν σύστασιν Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου κατὰ πλειονοψηφίαν ἐκ δικαστικῶν λειτουργῶν, ὅπερ θ' ἀποφασίζη περὶ τῆς παύσεως τῶν ἀπολαύοντων τῆς μονιμότητος ὑπαλλήλων.

Οἱ καταδικασθέντες μετὰ τὴν 8 Δεκεμβρίου 1898 εἰς ποινὴν κοινοῦ κακουργήματος ἢ πλημμελήματος ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων εἰς συλάκισιν ὑπερβαίνουσιν τὸ ἐν ἔτος δὲν δύνανται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ γίνωσιν ἔμμισθοι δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι.

Ἄρθρον 101.

Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς καταδίωξιν τῶν δημοσίων καὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποιήτους πράξεις αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ ἀναθεώρησεως

Ἄρθρον 102.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν μετὰ ἐξαιτίαν, ὁσάκις ἡ Βουλὴ διὰ

τῶν δύο τρίτων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζη-
τήση τοῦτο δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης τὰς ἀναθεω-
ρητέας διατάξεις.

Ἄρθρον 103.

Ἀποφασισθείσης κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς ἀναθεωρήσεως, διαλύεται αὐτοδικαίως ἡ ὑφ' ἑστῶσα Βουλὴ καὶ συγκαλεῖται νέα, ἣτις δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων, περιοριζομένη, ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν τῆς ἐξουσίαν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προγράμματος ὅπερ ἐκανόνισεν ἡ προηγουμένη Βουλὴ διὰ τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως πράξεώς της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Εἰδικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 104.

Ὁ Ὑπάτος Ἀρμιστῆς διορίζει καὶ παύει τοὺς Καθῆδρες ἐκ τῶν περιβεβλημένων τὴν πνευματικὴν των δικαιοδοσίαν ὑπὸ τοῦ Σεβγουλισλάμη καὶ ὠρισμένων τὸν θρησκευτικὸν αὐτῶν ὅρκον ἐνώπιον αὐτοῦ· κατὰ τὴν ἀνάληψιν δὲ τῶν καθηκόντων των θὰ ὀρκίζονται ὡσαύτως ὅρκον πίστεως εἰς τὴν Ἑρητικὴν Πολιτείαν.

Ἐπίσης διορίζει καὶ παύει τοὺς Μουφτῆδες τῇ ὑποδείξει τῆς οἰκείας Μουσουλμανικῆς Δημογεροντίας.

Ἱεροδίκαι καὶ Μουφτῆδες δύναται νὰ ὦσι καὶ ἄλλοδαποί.

Ἄρθρον 105.

Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἱεροδικῶν ὑπάγονται πλὴν τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν λειτουργιῶν καὶ αἱ ἐξῆς ἀκόμη ὑποθέσεις τῶν Μουσουλμάνων.

α'.) Αί ἀφορῶσαι εἰς τὴν σύστασιν ἢ διάλυσιν γάμου ἢ εἰς τὰς συνεστῶτος τοῦ γάμου προσωπικὰς τῶν συζύγων σχέσεις.

β'.) Αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι τὴν ἀνατροφὴν ἀνηλίκων.

γ'.) Ἡ ἐκ τοῦ νόμου πηγάζουσα ὑποχρέωσις προσώπου τινὸς πρὸς διατροφήν ἄλλου.

δ'.) Αἱ περὶ κληρονομίας δίκαι ὡς καὶ αἱ περὶ διαδοχῆς εἰς τὴν διαχείρισιν κληροδοτήματος βικουφικῆς.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ κληρονομικὸν ζήτημα ἀναφυῆ παρεμπιπτόντως ἐν ἐτέρᾳ δίκῃ, ἢ ὅτε κατὰ τὴν περὶ κληρονομίας δίκην εἶναι τις ἐνδιαφρόμενος μὴ Μουσουλμάνος, ἢ ἐκδίκασις γίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων.

Ἐν πάσῃ περὶ κληρονομίας Μουσουλμάνου δίκῃ ἐφαρμόζεται ὁ νόμος τοῦ κληρονομούμενου, ἤτοι τὸ Ἱερὸν Δίκαιον, μετὰ τῶν τροποποιήσεων ὅσας εἰσῆγαγεν εἰς τοῦτο ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 434 νόμος καὶ τηρουμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Αἱ κατὰ τὰ ἐδάφια γ' καὶ δ' ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν ἱεροδικῶν ἐφεισιβάλλονται ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις πάσης ἀποφάσεως τῶν ἱεροδικῶν ἀπόκειται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 106.

Οἱ Ἱεροδίκαι ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τῶν Ἱεροδικῶν λειτουργῶν, ἐπὶ προτάσει τῶν οἰκείων δημογεροντιῶν.

Αἱ μουσουλμανικαὶ δημογεροντίαι ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν μουσουλμάνων ἐκλογέων τῆς οἰκείας περιφερείας δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, διορίζουσι δὲ καὶ παύουσι τοὺς διευθυντάς τῶν μουσουλ-

μανικῶν θρησκευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν αὐτῶν.

Ἐπὶ προτάσει τῶν αὐτῶν δημογεροντιῶν διορίζονται συμφώνως τοῖς Νόμοις, οἱ διευθύνται καὶ τὸ λοιπὸν διδάσκον προσωπικὸν τῶν μουσουλμανικῶν σχολείων.

Αἱ αὐταὶ δημογεροντίαι ὅτι ἔχουν δικαίωμα γνωμοδοτήσεως κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προγράμματος τῶν αὐτῶν σχολείων.

Τὰ τῆς Ἐπιτροπείας, κηδεμονίας καὶ χειραφεσίας τῶν ἀνηλικίων ἀνήκουσιν εἰς τὰς Μουσουλμανικὰς Δημογεροντίας κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Νόμων.

Ἄρθρον 107.

Ὅλα τὰ βακουρικά κτήματα οἰκισθήποτε κατηγορίας ἐγένιναν κτήματα τελείας ἰδιοκτησίας εἰς χεῖρας τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος, τοῦ 1899 νομίμων κατόχων αὐτῶν καὶ τῶν καθολικῶν καὶ εἰδικῶν διαδόχων τῶν.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης τὰ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1899.

1) Ἀπρόσοδα εὐαγῆ καθιδρύματα.

2) Κτήματα τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις εἶνε καθιερωμένη ὑπὲρ θρησκευτικοῦ λειτουργήματος.

3) Προσοδοφόρα μονοτελῆ κτήματα τῶν ὁποίων οὐχὶ μέρος ἀλλ' ἐλόκληρος μὲν ἡ πρόσοδος εἶνε προσδιωρισμένη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀφιερωτοῦ εἰς ἐξυπηρέτησιν εὐαγοῦς σκοποῦ, μετεβελῆς δὲ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις εἶνε οὐχὶ ἀτομικῶς ὠρισμένον πρόσωπον, ἀλλ' ὁ ἐκάστοτε ἀντιπρόσωπος νομικοῦ προσώπου ἢ θρησκευτικοῦ ἰδρύματος ἢ ὁ κάτοχος θρησκευτικοῦ λειτουργήματος, χωρὶς νὰ ἔχη οὗτος ἀτομικῶς δικαίωμα ἐπὶ τῶν προσόδων τῶν κτημάτων τούτων.

Οἱ ἐξουσιασταὶ τῶν ἐπὶ διτελεῖα κατεχομένων κτημάτων (ἰτζαρετείνλη) καὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς μίσθωμα

κατ' ἀποκοπήν (μουκατααλῆ) ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν Μουσουλμανικῶν ἰδρυμάτων ἀποζημίωσιν διὰ τὸ ἔνεκα τῆς τροπῆς ταύτης καταργούμενον τέλος συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 422 νόμου.

Οἱ κάτοχοι τῶν μονοτελῶν βακουφικῶν κτημάτων ὅσα ἐγένοντο κτήματα τελείας ἰδιοκτησίας ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν ἀποζημίωσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν Μουσουλμανικῶν ἰδρυμάτων διὰ τὰ βαρύνοντα αὐτὰ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἀφιερώσεως τέλη κεφαλαιοποιουμένης τῆς ἀξίας τούτων ἐπὶ 9%· πλὴν τούτου ἐφ' ὧν κτημάτων πρὸ τοῦ 1897 τὸ ἐφκάριον νομίμως ἐλάμβανε τὸ $\frac{1}{4}$ ἢ τὸ $\frac{1}{16}$ ἐπὶ τοῦ περισσεύματος τῶν εἰσοδημάτων, ἡ Διεύθυνσις τῶν Μουσουλμανικῶν ἰδρυμάτων ἔχει δικαίωμα συγκυριότητος κατὰ μοῖραν ἴσην πρὸς τὸ ποσοστὸν ὅπερ, ὡς εἴρηται ἐδικαιούτο λαμβάνειν τὸ ἐφκάριον ἐκ τῶν προσόδων μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὅλης ἀξίας τοῦ κτήματος ἀφαιρέσειν τῆς ἀποζημιώσεως ἧτις ὡς εἴρηται ὀφείλει καταβληθῆναι διὰ τὰ βαρύνοντα αὐτὸ τέλη. Ὁ κάτοχος ὅμως τῶν τοιούτων κτημάτων δικαιούται πρὸς ἀπόσβεσιν τῆς συγκυριότητος ταύτης νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῆς εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν Μουσουλμανικῶν ἰδρυμάτων. Ἡ ἐκτίμησις ὀφείλει γίνεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας ἣν τὸ κτῆμα εἶχε κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος τοῦ 1899.

Ἀλλὰ διὰ τὰ μονοτελῆ βακουφικά κτήματα τὰ ὅποια μέχρι τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1906 καὶ ταύτης συμπεριλαμβανομένης ἔχουσι νομίμως μεταβιβασθῆναι εἰς τρίτους ἢ ἐφ' ὧν τρίτοι ἔχουσι νομίμως ἐγγράφει μέχρι τῆς αὐτῆς χρονολογίας ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ἢ ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν ἀποκτήσει ἄλλα ἐμπράγματα δικαίωμα, ἡ Διεύθυνσις τῶν Μουσουλμανικῶν Ἰδρυμάτων διὰ τὸ ποσοστὸν τοῦ $\frac{1}{4}$ ἢ $\frac{1}{16}$ τοῦ περισσεύματος τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν τὸ ὅποιον τυχὸν ὑπερχεοῦντο νὰ

καταβάλλωσιν εἰς τὸ ἐρκάριον, θὰ ἔχη προσωπικὴν μόνον ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ ἀρχικοῦ πωλητοῦ καὶ τῶν καθολικῶν αὐτοῦ διαδόχων μὴ εὐθυνομένων τῶν εἰδικῶν διαδόχων. Κατ' ἐξαιρέσειν ὁμοῦ μετὰ τοῦ πωλητοῦ συνευθύνονται ἀλληλεγγύως πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Μουσουλμανικῶν Ἰδρυμάτων καὶ οἱ εἰδικοί ἐκεῖνοι διάδοχοι οἵτινες ἔγειναν τοιοῦτοι πρὸ τοῦ νόμου 422 καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες εἴτε πρὸ εἴτε μετὰ τὸν νόμον 422 ἐν τῷ μεταβιβαστικῷ τίτλῳ ἀνέλαβον ρητῶς τοιαύτας ὑποχρεώσεις.

Οὐδεμίαν ἐπίσης εὐθύνην ὑπέχουσι πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Μουσουλμανικῶν Ἰδρυμάτων διὰ τὸ ὡς εἴρηται $\frac{1}{4}$ ἢ $\frac{1}{16}$ ποσοστὸν καὶ οἱ εἰδικοί ἐκεῖνοι διάδοχοι ὅσοι ἔγειναν τοιοῦτοι μέχρι τῆς 24 Νοεμβρίου 1906 συμπεριλαμβανομένης εἰς μονοτελῆ βακουφικὰ κτήματα ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἐκανονίσθη μέχρι τῆς αὐτῆς χρονολογίας τὸ ἀποζημιωτέον τέλος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 422 νόμου εἴτε διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε διὰ συμβάσεως ἀπ' εὐθείας μετὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Μουσουλμανικῶν Ἰδρυμάτων ἐχούσης προσωπικὴν μόνον ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ ἀρχικοῦ πωλητοῦ καὶ τῶν καθολικῶν αὐτοῦ διαδόχων.

Τὰ βακουφικὰ κτήματα ὅσα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἔγειναν κτήματα τελείας ἰδιοκτησίας δύνανται νὰ ἐκποιῶνται ἀδείᾳ τῆς Μουσουλμανικῆς Δημογεροντίας καθιστάμενα τοῦ λοιποῦ κτήματα τελείας ἰδιοκτησίας εἰς χεῖρας τῶν ἀγοραστῶν.

Τὰ κτήματα τελείας ἰδιοκτησίας ὅσα ἀνήκουσι σήμερον εἰς Μουσουλμανικὰ Θρησκευτικὰ Ἰδρύματα ἢ ὅσα μέλλουσι ν' ἀποκτηθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι ὑπ' αὐτῶν, δὲν δύνανται ν' ἀπαλλοτριωθῶσιν εἰ μὴ ἀδείᾳ τῆς Μουσουλμανικῆς Δημογεροντίας.

Ἄρθρον 108.

Εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς οἱ Μουσουλμάνοι τῶν

νομῶν Πρακλείου, Ρεθύμνης, Χανίων ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέρους ἐκλογικούς συλλόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Τελικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 109.

Ἡ Κρήτη διαιρεῖται εἰς πέντε νομούς, ὃά ἔχη δὲ πέντε Πρωτοδικεῖα.

Ἡ διάταξις αὕτη δύναται νὰ μεταβληθῇ διὰ νόμου μετὰ παρέλευσιν ἑξ ἑτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἄρθρον 110.

Ἄμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ Συντάγματος, διὰ διατάγματος τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ, μὴ χρῆζαντος τῆς προσηγοραφῆς ὑπευθύνου Συμβούλου, διορισθῶσιν οἱ Πρόεδροι, Εἰσαγγελεῖς καὶ δικασταὶ πάντων τῶν ἐγγωρῶν δικαστηρίων. Οἱ οὕτω διορισθησόμενοι ἀπολαύουσι τῆς μονιμότητος κατὰ τὰς διακρίσεις τῶν ἄρθρων 89 καὶ 111 τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἄρθρον 111.

Κατὰ τὴν πρώτην διατίαν οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Πρωτοδικῶν, οἱ Πρωτοδίκαι, καὶ οἱ Εἰρηνοδίκαι δύνανται δι' ἀποράσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης νὰ παυθῶσι καὶ διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους. 1) Μετὰ διπλὴν τελεσίδικον πειθαρχικὴν τιμώρησιν ὑπὸ πολυμελοῦς δικαστηρίου. 2) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν τοῦλάχιστον φυλακίσεως τριμήνου. 3) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν ἕνεκα πράξεως ἀγομένης εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν των καὶ τιμωρουμένης ὡς πλημμελήματος ἀπὸ τοὺς ποινικοὺς νόμους. 4) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην ἕνεκά τινος τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ

Ποινικοῦ Νόμου πράξεων, καὶ 5) Ἐπελθούσης καταργήσεως δικαστικῆς θέσεως ὅτε περὶ τοῦ ἀπολυτέου ἐκ τῶν ὁμοταγῶν ἀποφασίζει τὸ Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 112.

Οἱ Πρόεδροι, οἱ Εἰσαγγελεῖς καὶ δύο τῶν μελῶν ἑκατέρου τῶν Ἐφετείων δύναται νὰ εἶναι πολῖται Ἑλληνες ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐνεργοῦ δικαστικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 113.

Μέχρις οὗ δι' εἰδικοῦ νόμου ψηφισθησομένου κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον τῆς Βουλῆς, κανονισθῶσι τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων καὶ τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ ἐδρεύοντος Ἐφετείου ὡς καὶ τοῦ Πρωτοδικείου Σφακίων θέλουσιν ταῦτα κανονισθῆ διὰ διατάγματος τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ ἐκδοθησομένου ἐπὶ προτάσει τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ἀναγραφομένης τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1906—1907.

Ἄρθρον 114.

Διὰ Διατάγματος τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ δύναται νὰ δοθῇ ἐπιμίσηιον εἰς τοὺς ἐξ Ἑλλάδος προσληφθησομένους δικαστικούς λειτουργούς.

Ἄρθρον 115.

Πρὸς παροχὴν βοηθημάτων εἰς ἀπέρους ἀγωνιστὰς τῶν ἐπαναστάσεων 1866, 1878, 1896 καὶ 1897, χήρας, ὀρφανὰ, τραυματίας τῶν μαχῶν ἐντελῶς ἀνικάνους πρὸς ἐργασίαν, θ' ἀναγράφηται ἔτησίᾳ πίστωσης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Νήσου ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 70000 δραχμῶν. Πᾶσα κράτησις πρὸς αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπαγορεύεται.

Ειδικὸς Νόμος θέλει ὀρίσει καὶ κατατάξει τοὺς δικαιοκείμενους εἰς β. ἡθῆμα.

Ἄμα τῆ ἀθροισίῃ τοῦ παρόντος Συντάγματος παύει ἡ ἐσχὺς τῶν σχετικῶν Νόμων περὶ β. ἡθῆμάτων τῶν ἀγωνιστῶν, γυμνασίων, ὄρφανῶν καὶ τραυματιῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῆ βασιλείᾳ τούτων ἐκδόσεως ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἡγεμόνος καὶ τῶν ἐπιτροπειῶν τῶν ἀγωνιστῶν.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κενώσει τὴν ἀπονομὴν ἀριστείων εἰς τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ἀγωνιστὰς τῶν ἐπαναστάσεων τῶν 1860, 1878, 1896, καὶ 1897.

Ἄρθρον 116.

Ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις ἵνα διὰ προσωρινῶν νομοθετικῶν Διαταγμάτων πρὸς τὴν μεταρρύθμισιν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν σύστασιν καὶ τὴν διοργάνωσιν τῆς Πολιτοφυλακῆς, παρεχομένης πρὸς τοῦτο τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως.

Ἄρθρον 117.

Ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαπραγματευθῆ καὶ συνάψῃ δάνειον 9,300,000 δραχμῶν παρέχουσα τὴν ἀναγκαίαν ἀσφαλείαν μετὰ τόκον μέχρι 4%, συμπεριλαμβανομένου, ἐν ἐναντίῳ δὲ περιπτώσει νὰ ὑποβάλλῃ τὴν περὶ τούτου σύμβασιν εἰς τὴν προσεχῆ Βουλὴν πρὸς κύρωσιν.

Ἐκ τοῦ δανείου τούτου διατεθήσεται τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν ὅπως μετὰ τοῦ ἐν τοῖς ταμείοις ὑπάρχοντος ὑπολοίπου ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ προσθέτου τελωνειακοῦ εἰσφοροῦ συμπληρωθῆ, ποσὸν 5000000, ὅπερ θέλει χρησιμοποιηθῆ πρὸς ὄλοσχερῆ ἐξόφλησιν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἐπαναστάσεων 1896 καὶ 1897 διὰ τῆς πληρωμῆς ἀναλόγου ποσοστοῦ εἰς τοὺς Ἰθαγενεῖς καὶ τοὺς πολίτας Ἑλλήνας, ὧν αἱ ζημίαι ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ των ἀρμοδίων ἐκτιμητικῶν ἐπιτροπειῶν.

Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν θέλει χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὀημοσίων ἔργων κατὰ ξηρὴν συγκοινωνίας συμφώνως πρὸς τοὺς ψηφισθισομένους εἰδικούς νόμους πρὸς τῆς Βουλῆς κατανεμομένου τοῦ ποσοῦ τουτοῦ κατὰ Νομούς καὶ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς κεινῆς ὡ ελείας.

Ἄρθρον 118.

Ὁ πρόσθετος τελωνειακὸς δασμὸς 3 % θὰ ἐξακολουθήσῃ τῇ συναινέσει τῶν Μ. Δυνάμεων εἰσπραττόμενος καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐξουσιοδοτουμένης τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν πρὸς αὐξήσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 119.

Ὅταν παραστῇ ἡ ὥρα νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κρητικὸς λαὸς περὶ τῆς τελικῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως ἐὰν μὲν ὑπάρχῃ ἐκλελεγμένη Βουλὴ θέλει πράξῃ τοῦτο αὐτῇ, ἐὰν δὲ μὴ θὰ συγκαληῖται πρὸς τοῦτο ἡ προηγηθεῖσα Βουλὴ καὶ ἐν ἡ περιπτώσει διελύθη αὐτῇ ἢ καὶ ἐξέπνευσεν ὁ χρόνος τῆς βουλευτικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 120.

Τὸ σύστημα τῆς διὰ σφαιριδίων ψηφοφορίας δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἀπλοῦ Νόμου, μετὰ πάραδον ἐξαετίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Συντάγματος.

Ἄρθρον 121.

Ἡ πρώτη τακτικὴ σύνοδος τῆς Βουλῆς θέλει συνέλθει τὴν 1 Ἰουλίου 1907. Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν προσεχῇ αὐτῆς Σύνοδον δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν ἐν τῷ παρόντι Συντάγματι ὄρισμένον χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς τακτικῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Ἄρθρον 122.

Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1899 καὶ πᾶσαι αἱ διατάξεις τῶν

κειμένων νόμων καὶ διαταγμάτων, αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὸ παρὸν Σύνταγμα, κανταργοῦνται.

Ἄρθρον 123.

Τὸ παρὸν Σύνταγμα θέλει ἰσχύσει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἢ τήρησις δ' αὐτοῦ ἀρῆται εἰς τὴν φιλοπατρίαν τῶν Κρητῶν.

Β'.) Παραγγέλλομεν ἀπύσας τὰς δικαστικὰς, πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς τῆς Πολιτείας Ἀρχὰς καὶ πάντας τὰ τηρῶσιν ἀπαρυσταλέτως τὸ παρὸν Σύνταγμα.

Τὸ Ἡμέτερον Συμβούλιον θέλει προσυπογράψει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν.

Ἐγένετο ἐν Χανίοις τὴν ὀγδόην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ἐβδόμου ἔτους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΡ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Μ. Ρ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ
Ε. ΧΟΥΡΑΚΗΣ
ΑΝΤ. ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ

